

ANKARA 2023

GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI (I-II)

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI

(I-II)

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
DEĞERLERİMİZ	4
YETKİNLİKLER	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDAKİ BECERİLER	7
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	7
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	8
KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	8
KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	9
GKN.1.1. ÜNİTE: GÖRGÜ VE NEZAKET	9
GKN.1.2. ÜNİTE: AİLEDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	9
GKN.1.3. ÜNİTE: OKUL ORTAMINDA GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	10
GKN.1.4. ÜNİTE: TOPLUM İÇİNDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	11
GKN.2.1. ÜNİTE: GÖRGÜ VE NEZAKET	12
GKN.2.2. ÜNİTE: KİŞİLER ARASI İLİŞKİLERDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	13
GKN.2.3. ÜNİTE: ÇEVREDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	13
GKN.2.4. ÜNİTE: DİJİTAL ORTAMLARDA GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	14
GKN.2.5. ÜNİTE: FARKLI KÜLTÜRLERDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET	14

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünlüğe bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüğe bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik

bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi’nde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) Anadilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) İniyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.

8) Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Görgü Kuralları ve Nezaket Dersi Öğretim Programı 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır. Görgü Kuralları ve Nezaket Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin aşağıda belirlenen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- İletişimde görgü kurallarının ve nezaketin önemini fark etmeleri
- Aile içinde, okulda, toplum içerisinde ve kişiler arası ilişkilerde görgü kurallarına ve nezakete uygun davranış sergilemeleri
- Farklı kültürlerde görgü kuralları ve nezaketin önemini kavramaları
- Çevreye karşı duyarlı olmaları
- Dijital ortamlarda görgü kuralları ve nezaketin önemini fark etmeleri

ÖĞRETİM PROGRAMI'NDAKİ BECERİLER

Görgü Kuralları ve Nezaket Dersi Öğretim Programı'nda Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde yer alan 8 anahtar yetkinliğin yanı sıra bu yetkinliklerle ilişkili bilgi, beceri ve tutum boyutları dikkate alınarak temel düşünme becerileri ile dil becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Görgü Kuralları ve Nezaket Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin, beşeri ilişkileri ve toplumsal uyumu güçlü, hak ve sorumluluklara duyarlı bireyler olması beklenmektedir. Bu beklenti doğrultusunda programda;

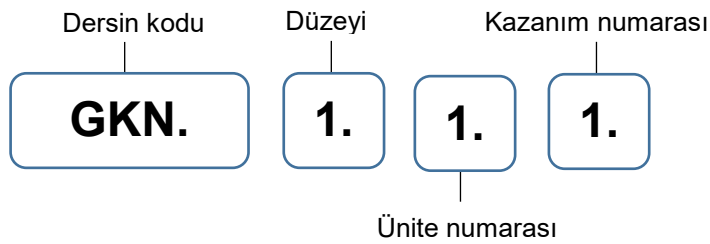
- a) Özellikle tutum ve davranışlara yönelik kazanımlar yer aldığından öğrencilere görgü ve nezaket konularında örnek olunmalıdır.
- b) Kazanımların, öğrencilerin yaşantıları yoluyla edinmesi esas olduğundan öğrenme sürecinde araştırma, sorgulama, örnek olay, drama, problem ve proje geliştirme gibi öğrenen merkezli yaklaşımlar kullanılmalıdır.
- c) Eğitim ve öğretim süreci mümkün olduğunca uygulamalı şekilde yapılandırılmalıdır.
- ç) GKN.1. olarak ifade edilen kazanımlar ilk defa bu dersi alan öğrenciler için, GKN.2. olarak ifade edilen kazanımlar ise bu dersi ikinci defa alan öğrenciler için kullanılmalıdır.
- d) Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilmelidir.
- e) Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında süreç değerlendirme esas alınmalıdır.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Görgü Kuralları ve Nezaket Dersi Öğretim Programı'nın ünite adları, kazanım sayıları, öngörülen süre/ders saatleri ve ders saati yüzdeleri aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET-I				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Görgü ve Nezaket	4	8	12
2	Ailede Görgü Kuralları ve Nezaket	6	16	22
3	Okul Ortamında Görgü Kuralları ve Nezaket	6	18	25
4	Toplum İçinde Görgü Kuralları ve Nezaket	13	30	41
Toplam		29	72	100
GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET-II				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Görgü ve Nezaket	3	6	8
2	Kişiler Arası İlişkilerde Görgü Kuralları ve Nezaket	5	20	28
3	Çevrede Görgü Kuralları ve Nezaket	3	18	25
4	Dijital Ortamlarda Görgü Kuralları ve Nezaket	2	16	22
5	Farklı Kültürlerde Görgü Kuralları ve Nezaket	3	12	17
Toplam		16	72	100

Görgü Kuralları ve Nezaket Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar ünitelere göre numaralandırılmıştır. Numaralandırma sisteminde dersin kodu, düzeyi, ünite numarası ve kazanım numarasına yer verilmiştir.

KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

Ders Kitabı	Forma Sayıları*	Kitap
Görgü Kuralları ve Nezaket-I	11-12	19,5 cm x 27,5 cm
Görgü Kuralları ve Nezaket-II	11-12	19,5 cm x 27,5 cm

*Forma sayıları alt-üst sınır olarak yazılmıştır.

KAZANIM VE AÇIKLAMALARI**GKN.1.1. ÜNİTE: GÖRGÜ VE NEZAKET**

Bu ünite de öğrencilerin görgü kuralları ve nezaket ifadelerini tanımaları, görgü ve nezaket ifadelerini kullanmanın önemini fark etmeleri amaçlanmaktadır.

GKN.1.1.1. Temel kavramları ifade eder.

Görgü, nezaket, zarafet, rikkat, saygı, sevgi, sabır, hürmet, edep, terbiye vb. kavramlara değinilir.

GKN.1.1.2. İnsan ilişkilerini ve iletişimdeki temel kavramları örneklerle açıklar.

- Görgü, nezaket, zarafet, saygı, sevgi, teşekkür etme, hürmet, edep, mahremiyet, hak, sorumluluk ve terbiye ile ilgili örnek olaylar verilerek öğrencinin belirtilen kavramlara ulaşması sağlanır.*
- Toplumsal, kültürel ve dinî bağlamda tavsiye edilen görgü kurallarına yer verilir.*
- Görgü ve nezaketin kültürel ve dinî kaynaklardan beslendiği vurgulanır.*

GKN.1.1.3. Görgü ve nezaketin önemini açıklar.

- Kişisel ve sosyal hayatta görgü kuralları ve nezaketin bir ihtiyaç olduğuna ve bu ihtiyacın nedenlerine değinilir.*
- Kişisel ve sosyal hayata görgü kuralları ve nezaketin intizam verdiği vurgulanır.*

GKN.1.1.4. Geleneğimizde yer alan görgü ve nezaket örneklerini değerlendirir.

Geleneğimizde öne çıkan görgü ve nezaket kuralları (hastası olan evin penceresinin önüne sarıççek konulması, sadaka taşı vb.) ele alınır. Bu çerçevede medeniyetimizin öncüsü olan önemli şahsiyetlerin görgü ve nezaketle ilgili söz ve davranışlarından örnekler verilmesine özen gösterilir.

GKN.1.2. ÜNİTE: AİLEDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin aile içi iletişimde görgü kurallarına uyması, nazik olması, kişisel bakımına özen göstermesi ve sofrada uygun davranması amaçlanmaktadır.

GKN.1.2.1. Kişisel bakım ile temizlik ve düzenin bir görgü kuralı olduğunu açıklar.

- Kendine saygının kişisel bakım ile başladığı ifade edilir.*
- Kişisel bakım becerilerine değinilir. El, yüz, ayak, tırnak, ağız, diş ve saç temizliğinin önemi vurgulanır. Bu çerçevede kültür ve medeniyetimizi oluşturan dinî ve tarihî şahsiyetlerin kişisel bakım ve temizlikle ilgili söz ve davranışlarından örnekler verilmesine özen gösterilir.*
- Temiz ve tertipli giyinmenin önemi vurgulanır.*
- Evdeki ortak ve kişisel alanların temiz ve tertipli tutulması gerektiği üzerinde durulur.*
- Temizliğin manevi boyutu (kalbin kötü duygu ve düşüncelerden, dilin kötü sözlerden arındırılması) konuları da öğrenci düzeyine göre ele alınır.*

GKN.1.2.2. Aile içi iletişimde saygının önemini fark eder.

- Aile fertlerine karşı sevgi ve saygının önemi vurgulanır.*
- Aile bireylerinin birbirlerine karşı hak ve sorumlulukları olduğuna değinilir.*
- Ebeveyn den izin alma sorumluluğuna ve anne baba hakkına değinilir.*
- Kendini ifade ederken jest ve mimiklerini doğru kullanması, aile büyükleri ve küçükleri ile iletişim kurarken saygı kriterini esas alması gerektiği belirtilir.*
- Ses tonunun ayarlanması gerektiğine değinilir.*

- e) Aile içinde istişarenin ve birbirini dinleyip anlamamanın; gerektiğinde özür dilemenin bir nezaket örneği ve erdemli bir davranış olduğunun önemi vurgulanır.
- f) Aile ve ev içi mahremiyetin önemi vurgulanır.
- g) Ev içindeki kişisel alanların kullanımında görgü kurallarına yer verilir.
- ğ) Evde izinle girilmesi gereken mekânların bulunduğuna değinilir.

GKN.1.2.3. Aile büyükleriyle iletişimin önemini değerlendirir.

- a) Aile büyüklerinin (anneanne, babaanne, dede) evin ferdi olduğu, onlara karşı sevgi, şefkat, merhamet, hürmetle yaklaşmanın önemi vurgulanır.
- b) Aile büyüklerinin ve akrabaların ziyaret edilmesi, hâl hatırlarının sorulması, ihtiyaçlarının karşılanmasının gereğine değinilir.
- c) Bayramlaşmanın ve bayram geleneklerine riayet etmenin (el öpme, hediyeleşme, ikramda bulunma, kabir ziyaretleri vb.) önemi üzerinde durulur.
- ç) Sıla-i rahim kavramına değinilerek aile büyüklerinin yalnızca özel günlerde değil, her zaman ziyaret edilmesi gerektiği belirtilir.

GKN.1.2.4. Sofra adabında uyulması gereken kuralları açıklar.

- a) Kültürümüzün sofrada adabına dair kurallarına değinilir.
- b) Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin temizliğine özen gösterilmesi ve sofrada hazırlanmasına yardım edilmesi gerektiği vurgulanır.
- c) Sofraya birlikte oturma ve birlikte yemek yemenin birleştirici etkisinden söz edilir.
- ç) Yemek öncesinde ve sonrasında uygun nezaket ve şükür ifadelerinin (elinize sağlık, afiyet olsun, ziyade olsun, besmele, elhamdülillah vb.) kullanılması gerektiği belirtilir.
- d) Sahip olduğumuz nimetleri, başkalarıyla paylaşmanın önemi üzerinde durulur.

GKN.1.2.5. Yemek ve kazançla ilgili konularda gösterişten uzak durmanın önemini tartışır.

- a) Yeme içmede ölçülü olma, israftan kaçınma ve tasarruflu olmanın önemine vurgu yapılır.
- b) Helal kazancın ve nimete şükretmenin gereği vurgulanır.

GKN.1.2.6. Misafirlikte ya da misafir ağırlarken hürmet göstermenin önemini tartışır.

- a) Misafirlik ve misafirperverlik kavramlarına değinilir. Misafiri karşılar ve uğurlarken uygun ifadeler kullanılması gerektiği vurgulanır.
- b) Ziyaret zamanını planlamak, ziyarete edilecek kişiye önceden haber vermek, kişi müsait değilse ısrar etmemek, ziyarete zamanında gitmek, kapıda uygun mesafede beklemek, ev içerisinde izin almadan dolaşmamak, ev sahibinin yer göstermesini beklemek, misafirlik boyunca sağlıklı iletişim kurmak gibi davranışlar üzerinde durulur.
- c) Misafirlikteki görgü kurallarına örnekler verilerek tartışma sağlanır.

GKN.1.3. ÜNİTE: OKUL ORTAMINDA GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin arkadaşlarıyla iletişim kurarken nazik olması, ortak kullanım alanlarının temizliğine özen göstermesi, gerektiğinde akranlarına yardım etmesi, millî ve manevî değerlere saygı göstermesinin önemini fark etmesi amaçlanmaktadır.

GKN.1.3.1. Arkadaşlarıyla iletişim kurarken nazik olmaya özen gösterir.

Kibar bir dil kullanma, iyi niyetle yaklaşma, etkin dinleme, selamlaşma, vedalaşma ve beden dili gibi konular vurgulanır.

GKN.1.3.2. Okulda çevresine karşı olumlu davranış sergiler.

- a) Okulun genel kurallarına, sınıf içindeki kurallara uymak, yönetici, öğretmen ve okuldaki diğer çalışanlar ile arkadaşlarına karşı saygılı olmak, verilen sözü tutmak, fiziksel özelliklerle alay

etmemek, kaba ve uygunsuz şakalar yapmamak, dedikodu yapmamak ve başkasının eşyasını izinsiz kullanmamak gibi davranışlar sergilemesi gerektiği vurgulanır.

- b) Okul binası ve sınıf içerisindeki sıra, masa, tahta vb. malzemelerin tamamının toplumun ortak malı olduğu ve bunları kullanırken israf etmemek gerektiği vurgulanır.
- c) Açık sözlü olmak ile kabalık arasındaki farka değinilir.

GKN.1.3.3. Okuldaki ortak alanları temiz ve düzenli kullanmaya özen gösterir.

- a) Kütüphane, sınıf, laboratuvar, atölye, bahçe, tuvalet gibi yerlerin kullanımında dikkat edilecek hususlar üzerinde durulur.
- b) Emanete sahip çıkma ve devlet malına zarar vermemenin önemi vurgulanır.

GKN.1.3.4. Okuldaki ortak kaynakları verimli kullanmaya özen gösterir.

Elektrik ve su gibi kaynakların; sabun, kâğıt, peçete gibi malzemelerin; laboratuvar materyalleri ile spor araç gereçlerinin kullanımına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

GKN.1.3.5. Arkadaşlarına nazik şekilde yardım eder.

- a) İhtiyaç hâlinde arkadaşlarına nazik şekilde yardım etmesi gerektiği vurgulanır.
- b) Okul veya sınıftan çıkarken kendinden sonra gelen kişiler için kapıyı tutmak gibi davranışlar üzerinden günlük hayattan örnekler verilir.
- c) Özel gereksinimli arkadaşlarına karşı farkındalık kazanması sağlanır.

GKN.1.3.6. Millî ve manevi değerlere saygı gösterir.

- a) Vatan, bayrak, millî marş, dil, din, ezan, kutsal kitap gibi değerlere saygı gösterilmesi gerektiği belirtilir.
- b) Törenlerde uygun davranış sergilenmesine değinilir.
- c) Dinî, tarihî ve kültürel alanlara, değerlere ve kişilere saygı gösterilmesi gerektiği belirtilir.

GKN.1.4. ÜNİTE: TOPLUM İÇİNDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin toplumsal alanda nezaketli olmasının, toplum içerisinde iletişim kurduğu kişiye uygun hitap şeklini tercih etmesinin, başkalarının haklarına saygı göstermesinin önemini fark etmesi amaçlanmaktadır.

GKN.1.4.1. İletişimde muhatabına uygun kelimeler seçmeye özen gösterir.

Büyüklerine hitap ederken “siz” diye konuşmaya, nezaket ifadelerini kullanmaya, saygılı davranmaya değinilir.

GKN.1.4.2. Kalabalık ortamlarda ses tonuna dikkat eder.

- a) Kalabalık ortamlarda alçak sesle konuşmak, ölçsüz hareketlerden kaçınmak gibi davranışlara değinilir.
- b) Başkalarının yanında gizli konuşmanın, sürekli kendinden bahsetmenin, karşdakine söz sırası vermemenin ve konuşmayı gereğinden fazla uzatmanın nezaketsiz davranışlar olduğu vurgulanır. Bununla ilgili geleneksel, kültürel, dinî referanslardan örnekler verilir.
- c) Başkalarının yanında ortamdaki kişilerin en azından bir kısmının bilmediği ya da anlamadığı bir dili konuşmanın nezaketsiz bir davranış olduğu vurgulanır.

GKN.1.4.3. Günlük hayatta nezaket ifadelerini kullanmaya özen gösterir.

Selamlaşma, tebrik, iyi niyet (merhaba, hoşça kal, günaydın, hayırlı sabahlar, iyi akşamlar, geçmiş olsun, tebrik ederim, teşekkür ederim, selamünaleyküm, Allah razı olsun vb.) ifadelerinin kullanımı üzerinde durulur.

GKN.1.4.4. Başkalarının haklarına saygı duyması gerektiğini fark eder.

- a) *Market, kantin, hastane, kütüphane gibi kamuya açık mekânlarda ve sokakta uygun şekilde davranılması gerektiğine değinilir.*
- b) *Alışveriş merkezi, pazar, market ve kantin gibi ticari alanlarda insanlara ve eşyalara özenli davranılması gerektiği belirtilir.*

GKN.1.4.5. Komşularına nezaket göstermenin önemini değerlendirir.

- a) *Komşuluğun karşılıklı hak ve sorumluluklar içerdiğine değinilir.*
- b) *Karşılaşma durumlarında selam verme, gülümseme, hâl hatır sorma, gerektiğinde ziyaret etmenin önemine vurgu yapılır.*
- c) *Komşuların birbirlerine ikramda bulunmalarının yanı sıra sevinç ve kederi paylaşımlarının da toplumsal faydaları vurgulanır.*

GKN.1.4.6. Çeşitli kültürel ortamlarda ortamın gerektirdiği uygun davranış örüntülerini ifade eder.

Sinema, tiyatro, sergi salonu gibi sanat etkinliklerinin düzenlendiği veya müze, kütüphane gibi sessizlik gerektiren mekânlarda, abartılı tepkiler (yüksek sesle konuşma, diğerlerini rahatsız edecek düzeyde kahkaha atma, gösteri esnasında telefonda konuşma) verilmemesi gerektiği vurgulanır.

GKN.1.4.7. Tarihî, dinî ve kültürel mekânlardaki eser ve eşyaları korumaya özen gösterir.

GKN.1.4.8. Tarihî, dinî ve kültürel mekânlarda ölçülü davranışlar sergiler.

GKN.1.4.9. Kültürel, sosyal, sportif etkinliklerde rakibe ya da rakip taraftara saygılı davranır.

GKN.1.4.10. Kültürel, sosyal, sportif etkinliklerde nezaket içeren ifadeler kullanır.

Tebrik ederim, başarılar dilerim gibi ifadeleri kullanması gerektiği vurgulanır.

GKN.1.4.11. Kültürel, sosyal ve sportif etkinliklerde aşırılık içeren davranışları ifade eder.

GKN.1.4.12. Trafikteki ve toplu taşıma araçlarındaki uygun davranışları açıklar.

- a) *Toplu taşıma araçlarına binmeden önce, inenlere yol verilmesi gerektiği belirtilir.*
- b) *Sıraya girilmesi gerektiği vurgulanır.*
- c) *Hamile, gazi, hasta, yaşlı ve özel gereksinimli bireylere yer verilmesi gerektiği belirtilir.*
- ç) *Kişisel alana dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.*
- d) *Başkalarını rahatsız edecek davranışlardan (dijital araçları etrafı rahatsız edecek şekilde kullanma, yüksek sesle konuşma, konuşma süresini uzun tutma, görevlilerle gereğinden uzun konuşma) kaçınmak gerektiği vurgulanır.*
- e) *Toplu taşıma araçlarında kullanılan para, kart vb. materyallerin ilgili kişiye uygun ifadelerle iletilmesi gerektiği üzerinde durulur.*
- f) *Toplu taşıma aracından inerken başkalarını rahatsız etmeden ve nezaket ifadelerini kullanarak muhatabından izin istemesi gerektiği belirtilir.*
- g) *Trafikte görgü ve nezaket örnekleri (geçiş üstünlüğü, yol verme, trafikte sakin davranma vb.) üzerinden incelemeler yaptırılır.*

GKN.1.4.13. Her bireyin kişisel alanı olduğunu fark eder.

Mahrem alan, kişisel alan, sosyal alan, genel alan vb. kavramlarına değinilir.

GKN.2.1. ÜNİTE: GÖRGÜ VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin empati, diğerkâmlık, merhamet gibi kavramları öğrenmeleri ve görgü kuralları ile nezaket ifadelerini kullanmanın yaşam üzerindeki etkisini fark etmeleri amaçlanmaktadır.

GKN.2.1.1. Temel kavramları açıklar.

Sevgi, merhamet, empati, diğerkâmlık, hemhâl olmak, şefkat, ölçülü davranmak kavramlarına değinilir.

GKN.2.1.2. İnsan ilişkileri ve iletişimde temel kavramları açıklar.

- Empati, sevgi, saygı, merhamet ve ölçülü davranmak ile ilgili örnek olaylardan hareketle belirtilen kavramlara ulaşılması sağlanır.*
- Hastalık ve ölüm durumlarına karşı hassasiyet gösterilmesi vurgulanır. Hasta ve taziye ziyaretinde gösterilmesi gereken uygun davranışlara değinilir.*

GKN.2.1.3. Görgü kuralları, zarafet ve nezaket ifadelerinin gündelik hayat üzerindeki etkisini tartışır.

Görgü kuralları, zarafet ve nezaket ile ilgili deyimler, atasözleri ve şiirlerden örnekler verilir.

GKN.2.2. ÜNİTE: KİŞİLER ARASI İLİŞKİLERDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin, kişiler arası iletişimde görgü ve nezaketin önemini kavraması ve empati becerisine sahip bireylerin toplumsal birlikteliğe sağlayacağı katkıları fark etmesi amaçlanmaktadır.

GKN.2.2.1. Kişiler arası ilişkilerde karşısındaki kişinin duygularını anlamanın görgü ve nezaket açısından önemini açıklar.

- Başkalarının başarısını, mutluluğunu paylaşmanın, tebrik etmenin, üzüntüsüne ortak olmanın önemi üzerinde durulur.*
- Başarı, hayal kırıklığı, sevinç, üzüntü, korku ve heyecan gibi duygu durumlarının örnek olaylarla, hikâyelerle vb. etkinliklerle fark edilmesi sağlanır.*

GKN.2.2.2. Benzer olaylar karşısında kişilerin farklı duygular yaşayabileceğini fark eder.

İnsanların benzer olaylar karşısında farklı duygusal tepkiler verebileceğini bu nedenle kişisel hassasiyetlere uygun davranılması gerektiğine vurgu yapılır.

GKN.2.2.3. Muhatabının duygularını anladığını belirten ifadeler kullanır.

- Hemhâl olmak, empati, diğerkâmlık kavramları üzerinde durulur.*
- Empatinin, kişiyi yargılamadan olaylara onun bakış açısıyla bakarak onu anlamaya çalışmak olduğu vurgulanır.*
- Hikâyeler veya örnek olaylar yardımıyla diğer insanların duygu ve düşüncelerini fark etmeleri sağlanır.*

GKN.2.2.4. Empati becerisine sahip olmanın toplumsal ilişkilere katkısını açıklar.

Empati becerisine sahip bireylerin daha nezaketli davranışlar (diğerkâmlık gibi) sergileyeceği ve bunun toplumsal birlikteliğe daha fazla katkı sağlayacağı üzerinde durulur.

GKN.2.2.5. Nezaketli davranmanın kişiye hissettirdiği olumlu duyguları açıklar.

Nezaketli davranışlar sergilendiğinde hissedilen duygular (mutlu, değerli, huzurlu vb.) üzerinde durulur.

GKN.2.3. ÜNİTE: ÇEVREDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin çevresindeki canlılara ve genel olarak tabiata karşı nazik olmanın önemini kavraması ve çevresindeki sorunlara yönelik projeler üretmesi amaçlanmaktadır.

GKN.2.3.1. Hayvanlara ve bitkilere karşı merhametli olmanın ve onları korumanın önemini açıklar.

GKN.2.3.2. Ortak kullanım alanlarında uyulması gereken görgü kurallarını tartışır.

- a) Millî parklar, bahçeler, ormanlar, piknik alanları ve ören yerlerinde karşılaşılan problemleri tespit etmesi beklenir.
- b) Tespit edilen problemlerle ilgili öğrencilerin tartışması sağlanır.

GKN.2.3.3. Doğal alanlarla ilgili problemlerin çözümüne yönelik sosyal sorumluluk projeleri üretir.

GKN.2.4. ÜNİTE: DİJİTAL ORTAMLARDA GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin dijital iletişim araçlarını kullanırken nezaket ifadeleri kullanmanın önemini kavramaları ve buna uygun davranışları sergilemeleri amaçlanmaktadır.

GKN.2.4.1. Dijital iletişim araçlarını kullanırken ölçülü davranmaya özen gösterir.

- a) Sesli aramalarda önce kendini tanıtmaya, görüşmelerde nazik bir dil kullanma, cevap verilemeyen aramalara kısa sürede geri dönme ve ısrarcı aramalardan kaçınmanın gerekliliği üzerinde durulur.
- b) Dijital ortamlardaki yazışmalarda hitap edilen kişiye uygun ifadelerin tercih edilmesi, Türkçe yazım kurallarına uyulması gerektiği ve isteğini yalın ve net bir dille ifade etmenin önemi vurgulanır.
- c) Görüntülü görüşmelerde hitabet ve kelime seçimlerine dikkat edilmesine, uygun kıyafetin seçilmesine, oturuş ve duruşa özen gösterilmesine değinilir. İhtiyaç olmadıkça ve muhatabın onayı alınmadan görüntülü görüşmenin kaydedilmesinin yanlış olduğu vurgulanır.
- ç) Rahatsız edici ifadelerden kaçınılması gerektiği belirtilir.
- d) Dijital iletişimin aile içi iletişimi engellememesi (yemek esnasında dijital araçları kullanmamak, konuşurken göz teması kurmak vb.) gerektiği üzerinde durulur.
- e) Başkalarına ait ses veya görüntü kaydı yapmak için izin alınması gerektiği ifade edilir.
- f) Dijital ortamlarda zamanı verimli kullanmanın önemi vurgulanır.

GKN.2.4.2. Dijital ortamlarda kişisel bilgilerin ve özel hayatın gizliliğinin önemini açıklar.

- a) Özel yaşantının detaylarına (sofra görseli paylaşmak vb.) ait içerikleri yayımlamanın gelenek ve göreneklerimizimize uygun olmadığı vurgulanır.
- b) Kendisine ve başkasına ait özel bilgi ve görselleri üçüncü kişilerle paylaşmaması gerektiği vurgulanır.
- c) Doğruluğu kesin olmayan bilgileri paylaşmaması ve bu bilgileri teyit etmeden inanmaması gerektiği vurgulanır.
- ç) Dijital iletişim araçlarını kullanırken dijital bir iz bıraktığı ve hiçbir verinin kaybolmadığı, bu sebeple görgü kuralları ve nezaket çerçevesinden ayrılmaması gerektiği vurgulanır.

GKN.2.5. ÜNİTE: FARKLI KÜLTÜRLERDE GÖRGÜ KURALLARI VE NEZAKET

Bu ünite de öğrencilerin farklı kültürlerdeki görgü kuralları ve nezaket ifadelerini tanıması, bunlara örnekler vermesi ve saygı duyması amaçlanmaktadır.

GKN.2.5.1. Farklı kültürlerdeki görgü kuralları ve nezaket ifadelerini araştırır.

Dünyanın çeşitli yerlerine ait görgü kuralları ve nezaket ifadelerine değinilir.

GKN.2.5.2. Çeşitli ülkelerdeki görgü kuralları ve nezaket ifadelerine örnekler verir.

- a) Dünyanın çeşitli yerlerine ait görgü kuralları ve nezaket ifadelerinde benzerlik ve farklılık olduğuna dikkat çekilir.
- b) Çeşitli bölgelerden (Türk Cumhuriyetleri, İslam ülkeleri, uzak doğu ülkeleri vb.) örnekler verilir.

GKN.2.5.3. Farklı kültürlerdeki yaşam biçimlerine saygı gösterir.

İnsanların yaşam biçimlerinin, sofrası kültürlerinin, giyim kuşamlarının kültürden kültüre farklılaşabileceği ve bu farklı geleneklerin saygıya layık olduğuna değinilir.

